

„Danstøeren“

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.

udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

„Danstøeren“ udgaaer hver Tirsdag og Fredag. Pris pr. Aargang i de Forenede Stater \$1.50, Udlandet \$2.00.

Bladet betales i Forskud. Bestilling, Betaling, Adresserandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Neb.

Redaktør: A. W. Andersen. Alle Bidrag til „Danstøeren“ Indhold: Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseres: A. W. Andersen, Blair, Neb.

Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second class matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danstøeren“

bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Oplyselse modtages af Udgiørerne, og at Værd er betalt, i Overensstemmelse med de Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de faa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til genbydig Nytte.

Nettelse.

I Marsberetningen Side 93, Paragraf 8 er Tidbestemmelsen udeladt. Bestutningen stulde ikke: Der som nogen Subscription ikke er indbetalt inden 1. Februar for det indværende Samfundsaar, o. s. v. Tag eders Beretninger og ret dette. Der er flere Trykfejl i Beretningen, men de er af mindre Betydning. L. Johnson, Sec.

Du er din Broders Bogter.

Af E. W. Post. Indsendt efter „Daily News“ af M. Becht. „Hvor megen Borgertid prøver Arbejderforeningernes Ledere at føre Landet ind i?“ spurgtes der.

Undertiden prøver en Mand at starte, hvad han mener skal blive en lille Brand, men den naar til leilighedsstøt og løber udenfor hans Kontrol. Men han er lige godt ansvarlig for Staden, Ilden gør.

Colorado havde sin Del af det. San Francisco, Omaha, St. Louis og Chicago har gjort bitte Erfaringer.

Enhver lille Bn, hvor Arbejderforeninger starter en Stride, begynder at se sig om efter Bøhvelse for Liv, Lemmer og Ejendom.

Arbejderunionens herkende Mand synes at forandres fredelige Borgere til Dæmoner. Fredsmagere brænger man Næse ad, Lovene tilføjes, og Dødsstraf, Anarki og fegghendende Borgertid tvinges paa Folket.

Disse Afstøreligheder synes at tage saa vidt om sig, saa det almindelige Folk tvinges til at rejse en stærk bemende Haand for at haandhæve Lov og Fred.

de bet og betale Regningen for, hvad denne Krig koster med at holde Bagter, Politiet etc.

Stritens følger rækker langt for den almindelige Borger. Der kommer f. Eks. en Stride i Bygningslovgivning. Jernbanerne maa afstøbe en Del af deres Mand, fordi der er mindre Lønner, Kalk, Staal, Sten etc., at fragte. Der maa afstøbes Vognmand, Arbejdere i Staal- og Kulminer, „Lumbermen“, Teglbændere, Grubearbejdere, Stenbukkere, Maskinister, Glarmestere, og Snefe af andre Haandværkere fratages deres Arbejde og Levedbrød, og der bringes Hungerens og afstøbte Mand, Kvinder og Børn. Saa siger Pengemanden: „det er for besværligt og kostbart at bygge, naar man skal haave Spettakkel med alle disse „Unions“.

Man har ikke før gjort op med en, før en anden er paa Stride, og af den Plage og Tab og de mange Viderberedigheder gør Livet til en Hvede“, saa beholder han sine Penge uden paa Rente. Hundreder af Millioener, som var rede for Folket, er paa den Maade bleven holdt tilbage til sig selv til Mar.

En Dags Arbejde i a Bt, altid tabt. Vi maa se Virkeligheden lige i Ansigtet, naar vi vil raade Bod paa Tilstanden.

Vi ser, at Arbejdsgiverne ikke stander Industriens, stener Sporvognene eller løber dem af Sporet, angriber og myrder Motormænd og Roudtørere, angriber Arbejdere, lukker Fabrikker og hindrer almindelige Privilegier og drive deres Næringsveje. Arbejdsretter leverne tiltager sig selv Retten til disse Ting og undertrykker saaledes Folket.

Saa danne Handlinger udføres ofte i tværtimod Arbejderunionernes fredsdelige Fiertals Næster. Ubetemmelighed, Tab af Penge, Ejendom eller Lønninger er slemt nok, men hvad der rører ved Hjertestrængen, og hvad der røfter Mandsmødet i Menneket til højtlig Protest, det er, at der lægges Haandjern paa vore amerikanse Borgere og underlægges dem Unionens Slaveri, eller de angribes og myrdes, naar de prøver at fortjene ærligt Levedbrød for dem selv, Hustru og Børn. Gode Autoriteter paa Staden, for 70 til 90 Procent af Chicago Teamstjerne ikke ønskede at straffe. De var tilfreds med deres Arbejde og Lønninger. Men en Leder eller to med en vis Henfald bag Løst „ordrede“ Striken, og som en af Teamstjerne siger, „hvad kunde Mandene gøre? Derfor vi blev ved vort Arbejde, vilde vi ikke naa til State Street, før en Pøbelhob vilde raade: „scab“ og Legslensbrokker og Sten vilde fløde. Det hedder enten at adlyde eller gaa til Hospitalet eller værre.“ (Mere.)

Lidt fra Nybyggerlivet i Alberta, Canada.

Af J. C. Gundesen. (Fortset.) Nybyggerlivet fører mange Besørligheder og Genordigheder med sig, naar man gaar ud som Civilisationens Granspøster, hvad enten det er paa Prairie eller i Stoven, man vælger sit Hjem. Det maa man være en Smule beredt paa, før man gaar ind til det; thi ellers bliver man stummet. Støffelsen kan for nogle Levemønstre blive stor nok alligevel. Men paa den anden Side har Nybyggerlivet noget fængslen og tiltrækkende ved sig, især for yngre Folk med en god Villie og et Par stærke Hænder til at tage fat med. For mig i al Fald har det noget fængslen ved sig. Her har man god Brug for al den Virkelig, Udholdenhed og Taalmodighed, som Herren har givet en, men ogsaa dette er et Pund, som kan forages. Her maa man begynde at opbygge et Hjem fra Grunden af. Har man Lyft til at plane — hvad de fleste jo mere eller mindre har — saa kan man, hvad Hjem, Ejendom og Bedrift angaar, plane af Hjertens Lyft, blot man ikke glemmer, at Lyften og Velsignelsen kommer fra Herren, at „al god Gave og al fuldkommen Gave er ovenfra, og kommer ned fra Høstens Hæder“.

Marlene siger et Steds, at en Mand, Ejendom er at betragte som hans uboiede Legeme. Her er et Legeme, som Nybyggeren har mere end nok at gøre med at bringe under

Kultur. Det tager Tid, det koster Arbejde og Udholdenhed, idet man maa læmpe sig frem. Stridt for Stridt; men saa vil man ogsaa høste Udbytte og Glæde af sit Arbejde.

Jeg har talt lidt om, hvad vi har heroppe; det kunde vel ogsaa være paa sin Plads at tale lidt om, hvad vi ikke har. For det første saa har vi ingen Vejojere herude, hvilket jo vilde være meget ønskeligt, da Landet er meget vidtsomt for den fremmede. De større og mindre Støppartier, som idelig afsejler med stærre og mindre Græssletter, entelstaaende Træer og Buske, gør, at man let forvirrer sig. Husene er smaa og ofte slet ikke synlige i nogen lang Afstand. Her er ingen Vejojere af den Grund, at da de første af vore Folk kom herud, var her heller ingen Veje. Vejene gaar i hvad Retning som helst, ofte paa Steder, hvor de slet ikke stulde gaa, idet man fra først af har lavet sig Vej med Vdsen i Haanden, hvor man lettest kunde komme frem. Det har dog maaske været en Støffelse for nogle at finde Vejene saa primitive. Har man foreskillet sig, at en god farbar Vej — om ikke en Landevej — gik forbi ens Homestead, og man saa kommer og finder hverken Vej eller Sti, saa kan det nok se, at man slaar Hænderne sammen af Forundring og siger: „Nu har jeg aldrig tendt Nogen!“ Men hvor ligger Fejlen? Efter min Mening ligger Fejlen i den forterke Opfattelse, man er kommen med. Hvor kunde det være anderledes i et Land, hvor kun Indianerne og Stovens vilde Dyr færdedes i de soundne Læder. Indianerne har — saa vidt mig bekendt — ikke været særdeles dygtige til at anlægge Veje, de taaler i al Fald ingen Sammenligning med Oldtidens Romere. Dog findes der Indianer-Stier eller Veje paa sine Steder heroppe, saaledes gaar der en gammel Indianer-Vej fra Calgary, den næsten 200 Mil lange Strætning ned til Edmonton. Det mest Ingeniørarbejde, der her er udført i fortidens Tid, er udført af Bøverne. Her steder man ihellig paa Dæmninger, som disse mærkelige Dyr har opført, for at opdamme Vandet. Disse Dæmninger tjener os ubetrukket til Vej eller Sti paa Steder, hvor man ellers ikke kunde komme tørstet over. Der har sikkert her engang været mange Bøvertolonier; men nu er de i al Fald her paa Eggen udrudede af Indianerne for lange siden. Vi skal nok inden ret længe faa gode Veje. Der anvendes hvert Aar alle de Penge, som de enkelte Distrikter raaber over, til at anlægge Veje i de Læder, hvor de af Regeringen er ubstuet. Af den Stat, der hidtil er optræbet, haabe af Homestead- og Spetulant-Land, er kun Velfat. Sibte Aar var Velfatten for en Kvartsection Land her i Distriktet \$9.20, i Aar er den \$4.80; men Farmeren kan selv have Anledning til at arbejde Penge af, om han vil.

Alting er her i sin Vorden. Common School har vi heller ikke endnu. Børnene har altfaa hidtil haft Ferie, hvad engelsk Stole angaar. Stole kan vi imidlertid faa, saa snart vi har det forordnede Antal skolepligtige Børn, nemlig 12. Dette Tal har vi nu langt overgaaet paa Grund af den store Indvandring sidde Fortaar. En Komite har nu arbejdet med at udskille Stolebidstrik og indbynde Ansøgning. Endvidere har vi ogsaa Lov til at komme med Forslag om, hvilket Navn vi kunde ønske, Distriktet stulde bære. (Mere.)

Begejstring.

Har du nogentid været begejstret, rigtig begejstret og gennembarret, saa Hjertet brant i dig, og du maatte og stulde give det Udtryk, maatte og stulde kommunisere det til dine Dmgiøvelser. Der gives vel næppe et dødsfald Menneke, som ikke til en eller anden Tid har været og er begejstret for noget; der er jo nu som altid saa meget af forskellig Art, som kan fatte Mennekestets Hølelser i Bevægelse, og der kan være Læder, da man føler sig meget lille som Mennekestet, naar man lægger Mærke til, hvad det er, som fremkalder Begejstringen. Jeg er indrer saaledes et Optog paa Tuinder af Menneker, overmaade begejstrede, hurraraabende drage efter en elegant Kæret, hvori sad Navetkomperen Fy. Simmons. Ja, den Slags Eksempler gøres der mange af; man kan se afslabte Forretningsmænd være saa begejstrede og

ver en „Baseball-game“, at de bærer sig ad som Støledrenge. Hvis man nu vilde spørge: holder denne Begejstring sig, saa kunde det jo nok se ud, som om den kun varedes i Djævelket; men i Virkeligheden varer den ved. Hvis man vil lægge lidt Mærke dertil, saa vil man snart se, at det er Begejstring, der driver Mennekestet; det er Fortjænt, som sætter det i Bevægelse, ja da er det haardt at finde stille, hvis der er noget paa Færde et eller andet Sted. Er det Begejstring over den Magt, som Penge og Rigdom giver, ja saa er det haardt at holde sig rolig, hvor der en Dollar eller et Hundrede at tjene; eller er det Musik, Kunst eller noget af de æblerer Ting, som begejstrer, saa kan man jo se et Menneke gaa faaledes op i dette, at det glemmer alt andet.

Som ganske ung var jeg meget begejstret for Musik, og jeg kunde meget godt gaa en dansk Mil for at høre Militærmusikken spille en Time; og jeg er ikke fri for Fortjæntelsen endnu, naar jeg hører Strængene spille.

Nu læser Ordbogen os, at Begejstring er ophedet Indbildning (heated imagination), og derfor skal den, som den gamle knuste Squire siger i en af Mrs. Humphrey-Wards Bøger, holdes nede. Den unge Præst er begejstret for sit Arbejde, for hvad han skal faa udført iblandt sit Folk, men han faar en Spand fuld Vand over Hovedet, da den gamle siger: hold Begejstringen nede, min unge Ven, hold den nede nu. Han holdt den nede, indtil han havde i en Sump, indtil han tom til den Overbevisning, at i Stedet for det himmelske Budskab, som han havde faaet af sin Brøder, saa kunde han sige som Bjørnfin: „Hør Gudstolk gaar, der er Guds Vej“.

I Stedet for en Religion, sendt fra Himmel til Jord, saa blev det til en Religion, sendt fra Menneket til Gud. Dette var Lønnen for at holde Begejstringen nede, den, som man enhver Kristen sølte og var i Begyndelsen gennemilndet af; thi har Bøvdensmenneker deres, hvoraf de er bejælet, saa har vi, som vil være ikke alene Kristne af Navn men ogsaa af Gavn, det meget mere, og da gælder det sandelig om, at vor Begejstring kan være ved ej blot en stakket Stund i Mag, men hele Livets træde Dag.

Paulus's Begejstring begynder, da han saa Jesus. Den endte — ja endte den? Den som har troet og i Tre, Haab og Kærlighed fuldendt Løbet, han skal jo hynde Lammet Pris endelig. Den, som vil ind i Himlen, maa bringe den med sig.

Har vi haft et personligt Møde med Jesus Kristus, har vi følt hans frelsende Kærligheds Magt, har vi ved daglig Samfund med ham følt, hvad han er for vor Stuld, da vil vor Begejstring for ham ikke forindvæses; den vil blive stærre og stærre, der vil blive mindre af os og mere af ham. Vidnesbyrdet om ham og hans Kærlighed vil altid være som kvægende Manna for vor Sjæl; hans Navn vil røse vore Hjertet som intet andet Navn.

Ved et Møde i U. M. A. F. i Chicago, hvor en bekendt Prædikant fra London talte, sagde han bl. andet: De lærer eder om Maanen, om Stjernerne, om Solen og deres Bevægelser, om Skalespeare og andre Lyb i Literaturen, men de glemmer at tale til eder om Jesus Kristus og ham forskæftet. — Prædikanten var en ældre Mand med et fint udtryksfuldt Ansigt. Da han havde udtalt Ordene, han sang dem ud, saa de rungede i Hallen, da løb der en Haandflappen gennem den med næsten bare Mand overkrydsede Sal, som jeg maatte her Mage til. For meget! siger du maaske; men det, at Lyden af Jesu Navn kan lyde en Stare alvorlige tankende Mand med saa stor Begejstring, varmer Hjertet; og Læser, om du aldrig har været begejstret for Jesu Navn og Værel, saa led Gud vide dig, saa blider du det og fortryder det aldrig i al Ewigheid. E. Rhyer.

Dansk Folkeamfunds Udbalg.

I den korte Tid, ovennævnte Udbalg har bestaaet, har det vist sig, at et faaant kan være nyttigt. Men for at være til Nytte, maa det have Materiale at virke med, og det har det endnu ikke ret meget af.

Udbalget anmoder derfor danske Kredse — hvor der ønskes Tilflytning af Landsmænd — om at sende det Oplysninger. Disse skal helst være saa indgaende som muligt og omfatte alle siedlige Forhold af Betydning baade paa det materielle og det sociale Omraade.

Ønskeligt er det, om hver Kredse i alle Fald vil opgive Adressen paa en paalidelig Person dersteds, til hvem der kan henviøes, naar der af nogen begæres direkte Forbindelse med Kredsen. Et Par Steder har man alt forstaaet dette og haandlet i Genhold dertil. Der maa dog sikkert være flere Steder, hvor man ønsker, at flere Danske skal stulle til.

For danske Menneker, som ønsker at flytte, vil Udbalget altid være rede til paa Anmodning at give de Oplysninger, det ser sig i Stand til, eller ogsaa henviøse til en eller anden vederbørlig Person. Udbalget vil i det hele taget gøre sig Umage for at hjælpe Danske med at komme til Steder, hvor der er Betingelser for at kunne faas et Hjemsted under Forhold og i Omgiøvelser svarende til Vedkommendes fremfattede Næster.

Alle Stribelser til Udbalget adresseres til: A. H. Jurgens, 2210 Broadway, Menominee, Mich.

Bøger til nedsatte Priser.

Vi har modtaget mange gode billige Bøger, som ikke er opført i vort Katalog. Samme sælges til nedsat Pris, saalænge Ulaget varer. Priserne er netto, og Bøgerne sendes porto frit, til Ulaget er udføjet, i den Orden, som Bestillingerne indløber. Striv med det samme, inden det er for sent.

Bøgerne bestilles efter Nummer. 233. Vor Herres Jesu Kristi Genkomst. Bibelsæninger over Mathæus Evgangelium, Kapitel 24, holdte i Adventstiden 1887 af G. Sjøstede, Sognepræst i Fredericia. 69 Sider, i Omflag. Nedfat fra 30c. til 20c.

236. Danmark, Preussen og Pragerfredens Paragraf 5. Af Wilhelm Birkebal. 27 Sider, i Omflag. Nedfat fra 15c. til 8c.

240. Hoorledes stulle vi opdrage vore Børn? Ufattelig Opdragsvejledning, udarbejdet af „En Kredse af Lærere“. 68 Sider, i Omflag. Nedfat fra 20c. til 10c.

243. I Sommerferien. Ulystspil i fire Akter, af Bisk. Mallings. 162 Sider i Omflag. Nedfat fra 75c. til 40c.

245. Nytte's Spørgsmaal og et Stykke af det Danske Folks Levnetsløb. En folkelig Zulegave til Venner i Norden, fra Wilhelm Birkebal. 259 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.15 til 25c.

247. Danmarks Stigen, Fald og begyndende Rejsning i Midalderen. En folkelig Zulegave til Venner i Norden, fra Wilhelm Birkebal. 284 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.20 til 25c.

248. Overgangs-Tiden i Danmark fra Midalder til Aaarstid. En folkelig Zulegave til Venner i Norden fra Wilhelm Birkebal. 308 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.20 til 25c.

249. Særligt og Alment. En folkelig Zulegave til Venner i Norden fra Wilhelm Birkebal. 284 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.20 til 25c.

252. Bibelsæning i Hjemmet 1. Bind, over Pauli Brev til Romerne, ved R. L. Balslev, Sognepræst i Paarup. 88 Sider i Omflag. Nedfat fra 40c. til 15c.

253. Bibelsæning i Hjemmet 2. Bind, over Apostlenes Gerninger, ved R. L. Balslev. 124 Sider i Omflag. Nedfat fra 50c. til 35c.

254. Bibelsæning i Hjemmet 3. Bind, over R. L. Balslev, over Pauli Brev til Galaterne og Pauli Brev til Menigheden i Philipp. 80 Sider i Omflag. Nedfat fra 40c. til 15c.

255. Kristens Kolb. Folkehøjskole's Banebrøder, af Frederik Nygaard

2. 20 Mars Højskolevirkfombød med ni Billeder. 300 Sider i Omflag. Pris nedfat fra \$1.40 til 50 Cents.

256. Danske Komponister. Fire Stikdringer, af Carl Throno. 282 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.00 til 50 Cents.

260. De Kristnes aandelige Præfektomme. Afhandling for den Teologiske Doktorgrad, ved Universitetets 400-aarige Fæst, af B. Madsefen Professor i Teologi. 195 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.50 til 50 Cents.

261. Om Betydningen og Sanssynlighedsbevis for Kristendommens Sandhed, af R. Teisen. 54 Sider i Omflag. Nedfat fra 30c. til 15c.

265. Romertidens Høvedbildførelser. En Haandbog for Lægløft af G. Schepelern, Sognepræst. 450 Sider i Omflag. Nedfat fra \$ 1.80 til 10c.

266. Det babyloniske Fangenskab. bibelske Foredrag af B. Sjøstede, Sognepræst i Fredericia. 140 Sider i Omflag. Nedfat fra 56c. til 25c.

267. Den nytestamentlige Texts Historie i kortfattet Fremstilling. Af H. B. Sjøstede, Prof. theol. 129 Sider i Omflag. Nedfat fra 70c. til 50c.

268. Danehoffet og dets Plads i Danmarks Statsforfatning. Af Anna Hude. 244 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.20 til 50c.

269. Embedets og Menigheds Samvirket i det kirkelige Arbejde. Af P. Mathsen, Professor i Teologi. 92 Sider. Nedfat fra 60c. til 25c.

270. Under Cromwell og Carl den Anden. Af Forf. til „Fra Luthers Liv“, Optegnelser af Familien Schönberg-Cotta. 248 Sider i smukt Bind med Guldbrod. Nedfat fra \$2.50 til \$1.00.

271. Billeder af Nordens Historie. Af Frederik Barfod. 296 Sider i meget smukt komponeret Bind med Guldbrod. Nedfat fra \$1.80 til 75c.

272. Kirkelige Vejledningsstrifter. Af Dr. H. D. C. Laub, Biskop over Viborg Stift. Udgivne til Minde om den afdøde Forfatter af G. Schepelern, Sognepræst ved Trinitatis Kirke. 296 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.50 til 50c.

273. Kæge Byes Historie, samlet efter trykte og utrykte Ailber. Af Anders Petersen, Lærer i Balløby. 440 Sider i Omflag. Nedfat fra \$2.40 til 75c.

274. De avignonse Pavers Forhold til Danmark. Af E. J. Moltesen. 246 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.28 til 65c.

275. Ulysklim i Luismærte. Udbrag af R. F. S. Grundtvigs, Søren Kirkegaards og Rasmus Nielsens Strifter. Udgivne af Jakob 242 Sider i Omflag. Nedfat fra \$1.00 til 40c.

277. En Pilgrimsfærd i det hellige Land. Af E. Henrik Scharling, Professor i Teologi. Med et Kort over Jerusalem og 31 Afbildninger. 412 store Sider i Omflag. Nedfat fra \$2.70 til \$1.50.

278. De hellige Bjerger. En Digtyklus af Karl Gerol ved G. Schepelern. 76 Sider i meget smukt komponeret Bind med Guldbrod og Guldbind. Nedfat fra 80c. til 65c.

279. Nordenstjålds Rejse omkring Asien og Europa. Populært fremstillet af A. Hovgaard efter hans Dagbøger. 356 Sider i Omflag. Nedfat fra \$3.20 til \$1.50.

280. Sorø. En Beskrivelse af Klosteret, Akademiet, Kirken, Lærestalleten og Sorø nærmeste Omegn. Med Kort og talrige i Teksten indfattede Afbildninger og oplysende Tabler. Af I. B. Hansen, fh. Adjunkt. 108 Sider i Omflag. Nedfat fra 80c. til 40c.

282. Fra Bidentstubbens Verden: De Danstes Kultur i Bitingetiden. Af J. J. A. Worfaae. 42 Sider i Omflag. Nedfat fra 40c. til 20c.

283. Borgerlige Huse. Særlig Røbenhavn's Professoreidentser 1540-1630. Af R. Nejborg. 96 S. i Omfl. Ne'at fra 80c. til 40c.

284. Rytens Arbejde i de store Byer. Med særligt Henblik paa den kirkelige Råd i Røbenhavn. Af Henry Ulling, Ee. theol. 96 Sider i Omflag. Nedfat fra 60c. til 25c.

Dansk Publishing House, Blair, Neb.